1937 ий 15 АВГУСТ
№ 56 (340)
Акшэ 6 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн горком орган

Моско—Йўдвэл польус—Йўдвэл Амэрик пэрэльот нэргэн правитэльствэннэ комиссын увэртарымыжэ

Совэт Ушэм гэрой С. А. Лэванэвский йолташын, льотчик Н. Г. Кастанайэв йолташын, штурман В. И. Лэвчэнко йолташын Моско—Йўдвэл польус—Йўдвэл Амэрик маршрут дэнэ нигушак шичдэ чоҥэшташ кўштымӧ нэргэн йодмыштым правитэльствэ шуктэн.

Старт 1937 ий 12 августышто 18 часат 15 минутышто Моско лишнысэ Щэлковский аэродром гыч пуалтын. Самольот Архангэльск—Йўдвэл польус—Альаска курсым налын.

Пэрэльот инжэнэр В. Ф. Болховитиновын конструктироватлымэ 4 „АМ 34-РНБ" моторан „Н-209" самольот дэнэ ыштэлтэш.

Самольот экипаж: Совэт Ушэм гэрой С. А. Лэванэвский—командир, льотчик Н. Г. Кастанайэв—кокымшо пилот, капитан В. И. Лэвчэнко—штурман, бортмэханик-шамыч—Г. Т. Побэжимов дэн Н. Н. Годовиков, радист—1-ой ранг войэнтэхник Н. Я. Галковский.

Пэрэльотым организоватлышэ правитэльствэннэ комисс: М. Рухимович. М. Каганович, А. Тупольэв, Я. Алкснис, О. Шмидт.

Октьабрь рэвольуцын 20-шо идалыкшым кугу сэҥымаш дэнэ вашлийшаш вэрч

Кугу вождь-шамычын—Лэнин дэн Сталинын вуйлатымэ коммунист партийын вўдэн каймыжэ почэш пашазэ дэн крэсаньык-шамыч кугу Октьабрь социалист рэвольуцым ыштышт, буржуазийым сўмырышт. Эксплотатор-шамычын кидыштышт курым мучко ындыралт илымэ кул шынчырым кўрльыч, пийалан айдэмэ илышыш лэкмэ омсам почыч. Тидэ путырак кугу событийлан вашкэ 20 ий тэмэш.

Эртышэ 20 ийыштэ Совэт эл пэш чаплэ корным эртэн, кугу сэҥымашым ыштэн. Класс тушман, фашист кашакын тарзышт—троцкист, бухаринэц, буржуазно националист кашакым кырэн шалатэн толмо нэҥызэш мэмнан элыштэ социализм йӧршынак, ыгунамат пӧртылдымашын сэҥэн. У, куанышан илыш ыштэлтэ.

Почэш кодшо тэхникан аграрнэ эл куатлэ, ончыл тэхникан индустрий элыш савырнэн. Тыгыдэ посна озанлык-шамыч олмэш тўньаштэ эн кугу, у тэхникэ цэнэ воружитлалтшэ йал озанлык ыштэлтын. Тидэ сэҥымашым мэмнан дэч нигэат шупшын налын ок кэрт. Тудым совэт калык шкэнжын Сталинский Конституцийэшыжэ шӧртньӧ буква дэнэ возэн шындэн.

Октьабрь рэвольуцын 20-шо идалыкшым Совэт эл калык у сэҥымаш-шамыч дэнэ вашлийэш. Прэдприйатьыласэ стахановэц-шамыч шкэ производствыштышт паша лэктышым ыгунамсэ дэчат кўшкӧ нӧлталаш, тўньасэ чыла рэкордымат эрташ кучэдалыт. Йал озанлык стахановэц-шамыч ыгунамсэ дэч кўкшӧ шурным налын Кугу Октьабрьым вашлийыт.

Октьабрь торжэство вашэш кугу сэҥымаш-шамычым ышташ кучэдалмэ движэньэ мэмнан рэспубликыштат шарлэ. Йуринысэ коваштэ завод пашазэ дэн спэциалист-шамычын Марий Автоном рэспубликысэ чыла пашазэ дэн пашазэ ўдрамаш - шамычлан, колхозник дэн колхозница-шамычлан да чыла шэмэр-шамычлан возымо письмашт Октьабрь рэвольуцо лўмэш социалист сорэвнованьым шараш ўжэш. Нунын тўҥалмыштым ВКП(б) Обком бўро сайэш шотлэн.

Йуринэц-шамычын инициативыштым чумыр автоном рэспублик-шэмэр-шамыч руалтэн налшаш улыт. Тыштэ рэспублик комсомол организацыланат кугу пашам ыштыман. Кўкшӧ паша лэктыш вэрч, производствэн программым тичмашын да эртарэн тэмышаш вэрч сорэвнованьыштэ кажнэ комсомолэц, кажнэ молодьож участвоватлыман. Тидын дэнэ пырльак комсомоллан политик воспитаньэ пашажым вийаҥдаш тыршыман. Калыкын чыла тўрлӧ тушманжэ кашакым—фашизмын троцкист-бухаринский агэнтыштым, буржуазнэ националист кашакым йӧршынак, чыла шэлшыла гычат йўлалтэн лукшашлан рэвольуционно шижмашым эрэак пўсэмдэн шогыман. Совэтыш Сталинский у Конституций почэш сайлаш кэчэ йыда йамдылалт шогаш кўлэш. У избиратэльнэ законым кажнэ комсомолэц, кажнэ молодьож, кажнэ шэмэр пэш раш шинчыжэ.

Кугу Октьабрь рэвольуцын 20-шо идалыкшым у сэҥымаш-шамыч дэнэ вашлийын самырык Марий рэспубликым Совэт Ушэмыштэ ик эн ончыл рэспубликыш лукташ кучэдалмаш—кажнэ шэмэрын, кажнэ молодьожын задачшэ.

Октьабрь социалист рэвольуцийын коло ий тэммэ кэчыжым палэмдашлан Марий АССР шэмэр-шамычын социалист сорэвнованьышт нэргэн

ВКП(б) Марий Обком бўрон 1937 ий 11 августышто пунчалмыжэ

ВКП(б) Маробком бўро Йурин Кожтрэстысэ пашазэ дэн спэциалист-шамычын инициативыштым—Октьабрь рэвольуцийын коло ий тэммэ кэчыжым палэмдышашлан социалист сорэвнованьым кумдан шарымэ нэргэн Марий АССР чыла шэмэрым ўжмыштым сайлан шотла.

ВКП(б) райком дэн тўҥалтыш партийнэ организацэ-шамычлан кўшташ: Йурин кожэвник-шамычын ўжмыштым пашазэ, спэциалист, колхозник да чыла шэмэр-шамычын погынымашлаштышт кумдан каҥашаш.

Тидэ ўжмашым каҥашымаш социалист строитэльствын чыла участкылаштыжат социалист сорэвнованьэ дэн стахановдвижэньын у кўкшытыш нӧлталтмашыжэ дэнэ эртаралтман.

ВКП(б) Обком бўро тыгэ шотла: рэспубликысэ чыла промышлэннэ прэдприйатьэ-шамычын производствэннэ программым кўкшӧ качэствэ дэнэ тэмымышт да утыж дэнэ тэмымышт—Октьабрь социалист рэвольуцийын коло ий тэммэ кэчыжым эн достойно вашлиймаш лийшаш. Марий кагаз комбинатым эксплоатацыш пумаш, шурным йомдарыдэ да жапыштэ погэн налмаш, киндэ пумо да йытын контрактаций планым тэмымаш, ыжэ агам ончыктымо срокышто эртарымаш да вольык ончымо государствэннэ планым шуктымаш—тэвэ нинэ тўҥ задачэ-шамыч йыр Октьабрь вашэш социалист сорэвнованьэ кумдан шарлышаш.

Йурин пашазэ шамычын инициативыштым мэмнан рэспубликысэ чыла шэмэр кумдан руалта да йуринэц шамычын ўжмашыштлан пашазэ, колхозник дэн чыла шэмэр шкэ рэвольуционно шижмашыштым эшэ кўшкырак нӧлталын, калыкын тушманжэ-шамычым—шпион, дивэрсант, фашизмын троцкист бухарин агэнтшэ-шамыч дэн буржуазнэ националист-шамычым нимыньар чаманыдэ тўжвак лукташ да куклэн кышкаш тўҥалыт манын, ВКП(б) Обком тичмашынак ўшанымыжым каласа. Рвэзэ Марий рэспубликым Совэт Ушэмыштэ ик ончыл рэспубликыш лукташлан государствэннэ заданьым тэмышаш да утыж дэнэ тэмышаш вэрч социалист сорэвнованьым да стаханов движэньым эшэ кумдан шарат.

Рэспублик дэн район газэт-шамычын рэдакторыштлан кўшташ: шкэ газэт страницылаш почот оҥам организоватлаш да пэчать гоч социалист сорэвнованьын кузэ кайэн шогымыжым эрэак ончыктэн шогаш. Ты годымак опыт вашталтымашым организоватлаш да эн сай ударник дэн стахановэц-шамычым ончыктэн шогаш.

ВКП(б) Обком.

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликысэ чыла пашазэ, колхозник, колхозницэ дэн шэмэр шамычлан

Маркожтрэст пашазэ дэн спэциалист-шамычын писмашт

ЙОЛТАШ-ШАМЫЧ!

Кугу пролэтар социалист рэвольуцийын XX-шо ийжэ лишэмэш.

Рэвольуцийын путырак кугу гэнийжэ-шамыч Лэнинын, Сталинын вўдымӧ мэмнан чаплэ коммунист партийын вуйлатымыжэ почэш шэмэр крэстьанствэ дэнэ кылым кучэн пашазэ классын капиталист эксплоатаций гньотым пытарымэ да пийалан, куан илышыш кумда корным почмо историчэский кэчылан XX ий тэмэш.

Совэт Ушэмысэ иза-шольыла илышэ калыкын иктэ гай паша йэшыжэ социалист рэвольуцийын XX ий тэммэ кэчыжым социалист строитэльствын чыла фронтлаштыжат пэш кугу сэҥымаш дэнэ да ончык каймаш дэнэ вашлийэш. Тидэ сэҥымаш тўньаштэ эн дэмократичэский Сталинский Конституцийэш ончыкталтын да возалтын.

Мэмнан дэнэ эксплоататор класс-шамыч пытаралтыныт, айдэмын айдэмым пызырымаш йӧнжӧ пытаралтын. Мэмнан родинын шотлаш лийдымэ пойанлыкшэ чумыр калыкын свäщэннэ социалист собствэнностьшо лийын. Ожнысо нужна да почэш кодшо Россий пашазэ дэн крэсаньыкын куатлэ индустриальнэ социалист государствыш савырнэн. Шэмэр крэсаньыкын курым мучко младэ нэргэн шонымашыжэ шукталтын: „колхоз-шамычын кучымо младышт нунылан тўлыдэ да срокдэ кучаш, вэс сэмын манаш, курымэшлан пуалтэш". Совэт элыштэ паша—чэсть, доблэсть да гэройлык паша лийын. Сталинский Конституций шэмэр-шамычлан пашалан тунэмаш да канаш правам пуэн. Мэмнан элыштэ чынак социалистичэский дэмократий шукталтэш.

Совэт границын вэс могырыштыжо—капиталист эллаштэ шэмэр-шамычын илышышт эрэак нэлэмэш да чыташ лийдымэ лийэш. Орышо фашизм Совэт Ушэм вашталрэш у сарым йамдыла.

Октьабрь социалист рэвольуцийын путырак кугу сэҥэн налмашкыжэ фашист агэнтур—троцкист бухаринэц наймит-шамыч да буржуазнэ националист-шамыч кэржалташ тӧчат. Пашазэ класслан, колхоз крэстьанствылан да социалист рэвольуцийын чыла сэҥэн налмыжлан нунын шўмышт ик сэмынак шэкшаҥэш.

Родиным ужалышэ—фашизмын агэнтшэ-шамыч ваштарэш чумыр совэт калык уло шўм тулжо дэнэ ылыжын курыкла кыньэльэ. Мэмнан элысэ шэмэр шамыч пўтынь тўньа ончылан Лэнин-Сталин партийлан прэданнэ улмыжым, Октьабрь социалист рэвольцийын сэҥэн налмыжым мучашыш шумэш аралаш йамдэ улмыжым эшэ ик кана ончыктыш.

Калыкын шакшэ тушманжэ-шамычлан Совэт государствын куатшым шолдырташ да тудын Коммунизм корно дэнэ ончык сэҥэн каймыжым чараш ок логал. Мэ нунын шакшэ пашаштлан мэмнан элын обороноспособностьшым умбакшэ вийаҥдымэ дэнэ, рэвольуционно бдитэльностьым нӧлталмэ дэнэ вашмутым пуэна.

Мэ, куштылго промышлэнностьысо пашазэ—кожэвник, обувщик-шамыч, мэмнан рэспубликысэ чыла шэмэрым ўжына:

Йолташ-шамыч, Октьабрь социалист рэвольуций вашэш сорэвнованьым кумдан шараш айста рўжгэ пижына да мэмнан ончылно шогышо задачэ-шамычым сайын шуктэн шогаш тўҥалына. Производствын чыла участкылаштыжат кўкшӧ паша-лэктышыш шушаш вэрч сорэвноватлаш тўҥалына.

Мучаш 2-шо могырышто

МОСКО — ЙЎДВЭЛ ПОЛЬУС — ЙЎДВЭЛ АМЭРИК

Моско—Йўдвэл польус—Йўдвэл Амэрик пэрэльотын стартыштыжэ

1937 ий май, и й у н ь, ийуль, август большэвикшамычын арктикым сэнгымэ историйышкэ шöртньö страницэ лийын пурат. Йўдвэл польусыш Шмидт экспэдицын волэн шичмыжэ, Чкалов, Байдуков дэн Бэльаков йолташ-шамычын Йўдвэл польус гоч Амэрикыш лэгэндарнэ чонэштымышт. Громов, Иумашэв дэн Данилин йолташ - шамычын Моско гыч США-шкэ кокымшо рэкордво чонэштымышт... Громов йолташын стартшэ дэч вара лач тылзэ гыч Арктикын ий пасу ўмбачшэ Моско гыч Йўдвэл польус гоч Йўдвэл Амэрикыш нигушак волэн шичдэ чонэштышэ „Н-209“ куатлэ совэт вурс кайык эрта.

Тидэ пэрэльот кок кугу эл коклаштэ эн кўчык корно дэнэ почто дэн пассажир кондыштшо вопросым практикыштак разрэшитла.

Лэнин-Сталин партийын воспитатлымэ, мэмнан родинын лўддымö да чакныдымэ эргышт, ончыл социалист тэхникэ дэнэ вооружитлалтшэ-шамыч калыкын илышыжым сайэмдашлан, шкэнан кугу родинына лўмэш у дэч у сэнгымашым ыштат.

12 августышто 18 часат 15 минутышто Щэлковский аэродром гыч „Н—209“ самольот стартоватлэн да Архангэльск—Йўдвэл польус—Альаска корныш возо.

11 час эрдэнак самольотыш йўлалтышым грузитлаш тўнгалыныт.

15 часат 30 минутышто самольотыш снарьажэньым грузитлаш тўнгалыныт. Самольот бортыш продовольствийым да аварийнэ снарьажэньым: рэзинэ пушым, вэслам, товарым, малымэ мэшакым, спэциальнэ кэмым оптэныт. Тидлэч посна, кабиныш коррэспондэнцийым да Москосо 12 августышто лэкшэ газэт-шамычым грузитлымэ.

5 час кастэнэ Щэлковский аэродромыш ужатышэ-шамыч — родо-шочшышт, палымэ да йолташышт—толаш тўнгалыныт. Нигэ дэч ончычак стартыш оборонно промышлэнность н а р к о м Рухимович йолташ, свäзь нарком Халэпский йолташ, профэссор Тупольэв, Совэт Ушэм гэрой-шамыч Водопйанов, Байдуков, Бэльаков да Шэвэльов йолташ-шамыч, Мэхлис йолташ, Главсэвморпуть политуправлэньэ начальник Бэргавинов йолташ, Ушаков йолташ, комдив Бажанов йолташ да моло толыныт.

С. А. Лэванэвский йолташ йыр эрээк журналист-шамыч погынат. Вэс эл журналист-шамычын йодмышт почэш Лэванэвский йолташ пэрэльотлан йамдылалтмэ нэргэн, самольот конструкцо нэргэн, тудын тыглай данныйжым, самольот экипаж состав нэргэн кўчыкын каласкалыш.

Старт мартэ жап пэш шагал кодэш. Коррэспондэнт-шамыч дэнэ мутланэн пытарымэк, Лэванэвский йолташ, вашкыдэ, самольот дэк кайэ.

Ныл мотор куатлын мўгыраш тўнгальыч. Пропэллэр-шамыч пöрдаш, мўгыраш тўнгальыч.

Совэт Ушэм гэрой Лэванэвский йолташ, кокымшо пилот Кастанайэв йолташ самольот шулдыр йымалнэ шогат. Корныш чийэн каймэ тыглай вургэмышт нуным моло-шамыч дэч нимо дэнат ок ойро.

Командэ шэргылтэш. Пилот-шамыч шокшын прощатлат. Ракэт ылыж кайыш. Корно эрыкталтын! Самольотышто мотор-шамыч чотырак мўгыраш тўнгальыч.

Стартовый корно мучашкэ правитэльствэ члэн-шамыч, Совэт Ушэм гэройшамыч, учоный-шамыч, пилот - шамычын родо-шочшышт, льотчик-шамыч, совэт дэн вэс эл журналистшамыч погынэныт.

Икмыньар минут гыч самольот йўдвэлышкыла чонэштэн кайаш. Старт линйаш кўкшака вэрыштэ самольот кугэшнэн шога. Кугу шэмалгэ - йошкар шулдыржо да шўдылалтшэ кандэ фўзэльажшэ, ныл пропэллэржэ шичшэ кэчын волгалтарымыжэ дэнэ йылгыжыт. Штурманский кабинын бэллоидцэ пырдыжшэ вошт Лэвчэнко дэн Галковский йолташ-шамыч койыт. Нуно, корныш йамдылалтын, тушто толашат.

Шагат стрэлкэ 6 часыш чакэмэш. Стартовый кўкшака вэрыш оборонно калык комиссарын замэститэльжэ 2-шо ранг Командарм Алкснис йолташ толын.

6 час кастэнэ приказ пуалтэш:

— Моторым колташ!

Ужаташ толшо - шамыч мўндыр корныш тарванэн кайшэ куд отважнэ йэнгым кужун совым кырэн ужатыт.

Кастанайэв писын кўшкö кўзыш да кэчэ волгыдо дэнэ йылгыжшэ йошкар шулдыран кайыкым йўдвэлыкыла нангайыш. Тудын почэш аэродром гыч комдив Бажановын викторымэ кушталго самольот кўзэн чонэштыш. Тидэ самольот „Н-209“ самольотым корныжын пэрвой ужашыштыжэ ужатэн кайа.

Лач чонэштэн кўзэн каймэ турашта шогышо Алкснис йолташ пэлэштыш:

— Молодэц Кастанайэв. Тулэ пэш чаплын тарванэн чонэштэн кўзыш. 35 тонным йужыш 35 сэкундышто кўзыктыш!!!

„Н-209“ самольот конструктор Болховитинов да самольотын вэдущий инжэнэржэ Фролов йолташ ты аклымашкэ äэшарышт:

— Кастанайэв пэш сайын тарванэн кўзыш. Машинан альэ рэзэрвнэ куатлыкшэ уло манын старт ончыктыш.

Мотор мўгырымö йўк эркын-эркын шыпланыш. Куатлэ кайык чодра шэнгэк шылыэ. Кугэшнышэ, отважнэ сокол-шамыч польус гоч Амэрикыш чонэштэн каймышт. Тидын дэнэ нуно совэт элын историйышкыжэ у чаплэ сэнгымашым возэн шындат, шкэ родиныштым адакат чапландарат.

Корнышто пийалан лийжэ, шэргэ йолташ-шамыч!

(ТАСС).

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликысэ чыла пашазэ, колхозник, колхозницэ дэн шэмэр шамычлан

(М У Ч А Ш)

Мэман прэдприйатьэ-шамыч тэний 7 тылзэ коклаштэ ыштышаш производствэнэ программым утыж дэнэ тэмэныт. Но мэмнан пашаштына ситыдымашна альэ шуко уло. Мэ тидым шылтэн она кэрт. Мэж дэн ыштымэ обувьым лукмо шотышто кумышо квартал план начар тэмалтэш. Лукмо продукцийын качэствыжэ шотыштат паша сайак огыл. Мэ шкэнан пашаштэ улшо тидэ ситыдымашым эн лишыл жапыштэ пытараш обäзатлалтына.

Мэ шкэнан производствыштo пашалэктышым нöлташ улшо йöным шотлэн налын, Октьабрь пайрэмлан ак шот дэнэ талукаш программым 90 процэнт, 1 дэкабрьлан 100 процэнт тэмаш сöрэна. План дэч уто пайдам пуэна, пашалэктышым руалнак нöлтална. Разгильдьай, бракодэль-шамыч ваштарэш, пэнгыдэ паша дисциплин вэрч, социалист сорэвнованьым да тудын кўкшö формыжым—стахановский движэньым у кўкшытыш нöлталшаш вэрч кучэдалмашкэ уло вийнам пыштэн пижына. Нормым тэмыдымэ ик пашазат ынжэ лий—тэвэ социалист сорэвнованьыштэ мэмнан лозунгна.

Мэ, Йурин кожэвник, обувщик-шамыч, ўшанэна: мэмнан рэспубликысэ чыла пашазэ, колхозник да шэмэр-шамыч Октьабрь вашэш социалист сорэвнованьыш ушнат. Государствэнэ заданьым тэмымашкэ да утыж дэнэ тэмымашкэ уло вийым пыштэн пижын, кугу пайрэмым у сэнгымаш дэнэ вашлийаш мэ тэндам ўжына. Стаханов пашан чаплэ образэцшэ-шамыч, калык озанлыкын кушшо тэхник вооружонностьшо, матэриальнэ благосостойаньын уждымын кушмашыжэ—лишыл жапыштэ рвээ Марий рэспубликым Совэт Ушэмын ик ончыл рэспубликышкыжэ савыраш чыла йöным ыштат.

Марий кагаз комбинатысэ пашазэ, строитэль дэн спэциалист-шамыч! Тэ чын стаханов пашада дэнэ 7 нойабрьлан кагаз комбинатым эксплоатацыш пуэн, пэрвой тонн цэллюлоз дэн кагазым лукшаш улыда. Тидым тлэчда трэбытлаш мэмнан правана уло.

Илымвэр-коммунальнэ да социальнэкультур строитэльствысэ пашазэ дэн строитэль-шамыч! Мэмнан рэспублик тэрриторийыштэ ыштымэ чыла постройкым эксплоатацыш жапыштэ пумыдам мэ вучэна.

Вэрысэ промышлэнностьысо, а эн пэрвойак йанда заводласэ пашазэ-шамыч, кўртньö корно пашазэ, чодра йамдылышэ, кустарь-шамыч, культур, калык тазалыкым ончышо, торговльо паша йэнгшамыч! Социалист сорэвнованьэ дэн стахановских движэньын знамыштым кўшкö нöлталза, ончыл йэнг-шамыч радамыш шогалза, Октьабрь социалист рэвольуцийын XX ий тэммэ пайрэмжылан почэш кодшо ик прэдприйатьэ, артэльат, магазинат ынышт лий манын шкэндан пашадам организоватлыза.

Колхоз пасулаштэ чаплэ шурно погалтэш. Тидэ улан илышын умбакшат кушкын шогымаштыжэ эн сай йöным ышта. Социалист пасусо колхозник, колхозницэ, тракторист, трактористкэ, комбайнэр, йытын кўршö, стахановэц да ударникшамыч! Шурным ик пырчэ йомдарыдэ погэн налшаш вэрч, государствылан киндым пумо да МТС-лан натуроплатым тўлымö шотышто шкэ обäзатэльствыдам шуктышаш вэрч, шыжэ агам да кылмаш куралмашым сэнгымаш дэнэ пытарышаш вэрч, вольык ончымо государствэнэ планым шукташ йöным ыштышаш вэрч кучэдалмаштыда социалист совэрнованьым кумдан шарыза. Колхоз социалист пасулаштэ стахановэц дэн ударник-шамыч радамым кугэмдыза.

Рэвольуционно бдитэльностьым нöлтэн, калык тушманым тўжвак луктын да тудым йöршынак пытараш тыршэн, мэ шкэнан рэспубликысэ чыла шэмэрым ўжына: Октьабрь социалист рэвольуцийын XX ий тэммэ кэчыжым мэмнан социалист строитэльствын чыла участкыштыжат у сэнгымаш дэнэ да ончык каймаш дэнэ вашлийаш. Мэ у Сталинский Конституций почэш, шэмэр дэпутат-шамыч совэтыш сайлымашлан йамдылалтмэ пашам кумдан шараш мэмнан рэспубликысэ чыла шэмэрым ўжына.

Вийан лийжэ мэмнан социалист родина!

Вийан лийышт мэмнан коммунист партий да чыла шэмэрын вождьшо Сталин йолташ!

Вийан лийжэ Октьабрь социалист рэвольуцийын XX-шо ийжэ!

Обращэньышто 600 йэнг утла кидым пыштэн.

„Н—209“ САМОЛЬОТ ПОЛЬУСЫМ ЭРТЭН

13 августышто 13 часат 40 минутышто Совэт Ушэм гэрой Лэванэвский йолташын викторымэ „Н—209“ самольот гыч тыгай увэрым налмэ:

„Польусым эртэна, Барэнцово тэнгыз покшэч тўнгалын мланна нэлэ вэрэштын. Эртак нугыдо пыл. 6 тўжэм мэтр кўкшытыштö чонэштэна. Тэмпэратур —35 градус йўштö. Кабинэ йанда кылмэн ийангын. Талэ мардэж ваштарэшила пуа. Польус вэс вэлнэ ийгэчэ могай, —увэртарыза. Чыла порьадкыштэ.

Лэванэвский, Кастанайэв, Лэвчэнко, Галковский, Годовиков, Побэжимов.

Горькийыштэ Совэт Ушэм гэрой Чкаловым вашлиймаш

7 августышто Горький олаш Совэт Ушэм Гэрой полковник Валэрий Павлович Чкалов толын. Тудо эрдэнэ толын гынат, зэмльак—гэройым вашлийаш вокзалышкэ тўжэм дэнэ эмэр погынэн. Нунын коклаштак Обком сэкрэтарь Ю. М. Каганович дэн Огурцов йолташ лийыныт. Чэльускинэц площадьыш митинг лийын.

Гэройла чонэштымэ нэргэн В. П. Чкалов кўчыкын да пэш раш каласкалэн. Тудын ойлымашым погышо калык сово кырымаш да „ура“ кычкырымаш дэнэ шуко гана кўрлын.

Мо тугай СССР Вэрховно Совэт

Сталинский Конституцийын кугу социалистический дэмократизмжэ СССР государствэн властьын мучкак, мучашыш шумэцкак пэнгыдэ дэмократический систэман кўшыл орган-шамыч ыштымаштат пэш раш койэш. 1936 ийын пэнгыдэмдымэ Конституций почэш государствэнэ властьын кўшыл органжэ-шамыч йӧршӧш у сэмын ышталтыт.

„СССР государствэнэ властьын кўшыл органжэ СССР Вэрховно Совэт лийын шога“ (Конституцийын 30-шо статьажэ).

СССР-н тошто конституцийжэ почэш властьын кўшыл органышкыжэ—Совэт-шамычын пўтынь ушэмысэ сйездыш дэлэгат-шамыч совэт-шамычын сйездлаштышт сайлалтыныт. А Вэрховно Совэтыш сайлымаш йӧршӧш вэс сэмын эрталтэш. Тудым всэобщо, тӧр да вик сайлымэ права нэгызэш шэмэр-шамыч шолып йўклэн сайлат.

Вэрховно Совэт 4 ий жаплан сайлалтэш. Государствэ власть дэн государствэнэ управлэньэ орган-шамыч коклаштэ функций - влакым Сталинский Конституций пэш раш ойра. Ожно законым совэтвлакын пўтынь ушэмысэ сйездышт вэлэ огыл, СССР Цэнтральнэ Исполнительнэ комитэтат, тудын Прэзидиумжат, СССР Совнаркомат луктын шогэныт. У Конституций почэш чыла законымат СССР Вэрховно Совэт гына лукташ тўналэш.

Закон лукшо шуко орган-шамычын тыгэ пытарымаш мэмнан родинын социалистический законжым пэнгыдэмда. Тугэ гынат, Вэрховно Совэт лачак закон лукшо орган гына огыл. Конституцийын 3-шо статьажэ ойла: „СССР-штэ пўтынь властьым шэмэр дэпутат Совэт гоч оласэ дэн йалысэ шэмэр-шамыч кучат“. СССР Вэрховно Совэт оласэ дэн йалысэ шэмэр-шамычын чыла вольаштым шуктэн шога. Кўлэш годым тудо кэрэк могай учрэждэньын, должностьан йэнгын пашажым тэргэн налын кэртэш.

Вэрховно Совэт пунчал дэн рэшэньэ-шамычым луктэш, тудо Калык Комиссар-шамыч Совэтым ышта, прокурорым назначатла. Тыгэ Вэрховно Совэт закон лукшо вэлэ огыл, тугак пашам ыштышэ органат лийын шога. Буржуазнэ парламэнт-шамыч дэнэ тангастарымашлан тудо йӧршӧш вэс тўрлӧ.

СССР Вэрховно Совэт кок палатан: иктыжэ — Ушэм Совэт, вэсыжэ—Национальность Совэт. Ушэм Совэтым СССР граждан-шамыч избиратэльнэ округ йыда сайлат. Избиратэльнэ округышто 300.000 йэнг лийэш. Кажнэ округ ик дэпутатым ойра. Тыгэ сайлымаш тӧр сайлымэ правам илышыш пурта.

Буржуазнэ эллаштэ парламэнтыш сайлымэ округ-шамыч йӧршӧш тӧрсыр улыт. Мутлан, Францийыштэ 7134 избиратэльан Бриансонский округат, Парижысэ IV-шэ буржуазнэ округын 7825 избиратэльан пэрвой участкыжат, Корбэй округын пашазэ-шамыч илымэ 49659 избиратэльан кокымшо участкыжат, 70 628 избиратэльан Коломб—Курбэвуа округат ик дэпутат гыч колтат.

Амэрикын Соэдиньон штатлаштыжэ сэнатыш 12 миллион калыкан Ньйу-Йорк штат 2 дэпутатым колта. Мландэ паша дэнэ илышэ 90 тўжэм калыкан Нэвада штатат тунарымак ойра. Тыгай систэмэ промышлэннэ калыкан округла гыч прэдставительым шагалэмда, пашазэ-шамычын правашым туртыкта.

СССР Вэрховно Совэтын вэс палатшым—Национальность Совэтым СССР граждан-шамыч ушэм дэн автоном рэспублик, автоном область да национальнэ округ йыда тыгай нормо дэнэ сайлат: кажнэ ушэм рэспублик 25 дэпутатым колта, кажнэ автоном рэспублик 11 дэпутатым колта, кажнэ автоном область 5 дэпутатым колта, кажнэ национальнэ округ 1 дэпутатым колта. Национальность Совэтыш сайлымэ годым ик ушэм рэспубликыштэ 25 избиратэльнэ округ, ик автоном рэспубликыштэ 11 избиратэльнэ округ, ик автоном областьыштэ 5 избиратэльнэ округ, национальнэ округышто 1 избиратэльнэ округ ышталтэш.

Вэрховно Совэтын кок палат дэнэ ышталтмыжэ буржуазнэ парламэнт - шамычын кок палатышт дэч йӧршӧш вэс тўрлӧ.

Буржуазнэ парламэнт-шамыч могай улыт?

Утларак капиталист эллаштэ парламэнт - шамыч кок палатан—ўлыл дэн кўшыл палатан улыт. (Турцийыштэ, Болгарийыштэ, Литваштэ, Латвийыштэ, Эстонийыштэ да Финляндийыштэ вэлэ ик палатан улыт).

Ўлыл палатшым „калык“ вик йўклымӧ права дэнэ сайла гын, кўшыл палат-шамыч чылт дэмократий дэч посна сайлалтыт. Францийыштэ сэнатор-шамычым выборщик - шамыч сайлат. Выборщикыш пурат: 1) ўлыл палатын ты дэпартамэнтыштэ сайлалтшэ дэпутат-шамыч, 2) гэнэральнэ совэтын члэнжэ-шамыч, 3) округ суд-шамычын члэнышт, 4) тидэ цэльлан муниципальнэ совэтын сайлымэ дэлэгат-шамыч.

Кўшыл палатыш сайлашлан ийгот цэнз кугэмдалтэш.

Францийыштэ дэпутат-шамычын палатышкышт сайлалтшашлан 25 ий дэч, сэнатыш сайлалташ—40 ий дэч мӧнгӧ лийман огыл. Амэрикын Соэдиньон штатлаштыжэ палатыш 25 ий дэч самырык, сэнатыш—30 ий дэч самырык сайлэн ок кэрт. Чэхословакийыштэ ўлыл палатыш сайлаш 30 ий, кўшыл палатыш сайлаш—45 ий лийман.

Кўшыл палат-шамыч, правилэ сэмын, кужурак жаплан сайлалтыт. Амэрикын Соэдиньон штатлаштыжэ прэдставитэль-шамычын палатышт 2 ийлан, сэнат 6 ийлан сайлалтэш. Францийыштэ обшин палат 4 ийлан, сэнат 9 ийлан сайлалтэш.

Йатыр государствылаштэ кўшыл палат-шамыч огыт сайлалт, а нуным правитэльствын главажэ ышта. Ирак дэн Италийыштэ кўшыл палат-шамычын члэныштым король шогалта. Вэликобритани дэн Йапонийыштэ кўшыл палатысэ утларак члэн-шамыч шкэныштын знатнэ тукым гыч лэкмышт дэнэ вэрым налын шогат. Йапонийыштэ пэр - шамычын палатыштышт улыт: 16 принц вўр, 13 князь (нинэ кок катэгорий-шамыч палатыштэ шкэныштын происхождэньышт дэнэ ўмыр мучко шогат), 17 граф, 65 виконт, 66 барон, государствэнэ значэньан посна заслугылан импэратор шогалтымэ 121 дэпутат, кугу налогым тўлышӧ-шамыч кокла гыч 64 дэпутат, импэрский акадэмий гыч 4 дэпутат.

Английыштэ кўшыл палат члэн коклаштэ 10 ужаш гыч 9 ужашыжэ шкэныштын знатнэ положэньышт дэнэ ўмыр мучко шогышо улыт. Лорд-шамычын палатыштышт пурат: 4 принц вўр, тукым гычак кодшо 683 пэр, Шотландий пэр-шамычын курым мучкылан сайлымэ 16 пэр—прэдставитэль-шамыч 2 архиепископ, 24 йэпископ да 3 судэйский лорд шамыч.

Пашазэ классын трэбованьыжым шуктыдэ кодын кэртдымашкэ шушо буржуазий калык кокла гыч „прэдставитэль“ - шамычым ойрымо нэргэн увэртарэн да тудо жапыштак, ўлыл палатыш дэмократический шонымаш пурымым чараклэн шогаш кўшыл палатым шогалтэн. Капиталист кашак эрык нэргэн лўмлан гына ойлат. Тыгэ шкэныштым лэвэдын финанса дэн политик шотышто пэш шуко мошэнствым ыштылыт. Буржуазийын пызырымаштыжэ парламэнтаризм кузэ орудий лийын шогымыжым пашазэ-шамыч ынышт ужманын, парламэнтаризмын историчэски—условно значэньыжым ынышт сознаватлэ манын, пашазэ-шамычын шинча ўмбакышт буржуазий чумыр виижэ (дэнэ, тўрлӧ йӧн дэнэ, тўрлӧ повод дэнэ сорлыкым чикташ тыршэ“. 1)

(Мучаш толшаш номырышто).

1) Лэнин. Соч. т. Х., 131 стр.

Испан пионьэр-шамыч Артэкыштэ руш пионьэр шамычым вашлийыт.

(Союзфото).

Испан граждан сар фронтлаштэ

(ТАСС увэртарымэ почэш)

Цэнтральнэ фронт

Рэспубликанэц-шамыч Сэсэнья сэкторышто (Мадрид дэч кэчывэлнэ) 9 август эрдэнэ Сэсэнья дэч эрвэлнырак улшо кўкшака вэрлаштэ пэш сай позицым налыныт. Сэнгэн налмэ тидэ позицэ рэспубликанэц-шамычлан фронт мучко кайшэ корным кучэн шогаш йӧным ышта. 9 августышто мятэжник-шамыч Вильянуэва дэ Ла Каньада дэч (Мадрид дэч касвэлнэ) эрвэлнэ рэспубликан позицыш атакым ыштэныт. Рэспубликанэц - шамыч чыла атакым сэнгымаш дэнэ чактарэныт. Карабанчэль сэкторышто мландэ йымач крэдалмаш чарнэн огыл. Рэспубликанэц-шамыч мятэжник-шамыч шогымо пӧртым пудэштарылыт.

Эрвэл фронт

Рудильэ сэкторышто прэвитэльствэнэ часть-шамыч 9 августышто налмэ позицыштым пэнгыдэмдашлан шкэ линийыштым куштылгынрак виктарэныт. Тидэ участкыштэ рэспубликан вэлкэ ныл мятэжнэ салтак вончэн. 9 августышто рэспубликан авиацэ развэдкым ыштэн чоҥэштылын.

Иўдвэл Китайысэ событий

9 августышто 1 тўжэм йэнган йапон войска артиллэрий лўйкалмэ дэнэ Дэсиньжоу дэн Эрдаогуаньыш у атакым ыштэн. Йапонэц-шамычлан китай войскан пэнгыдын шогымашкыжэ мийэн тўкнымэкшэ шуко колышо дэн сусыргышым кодэн чакнашышт логалын. Йапон командованьэ тидэ районыш полышым Губэйкоу гыч колта. Тьаньцинь район гыч кэчывэлнэ 9 августышто йапон войска Изинхайыш кокымшо гана атакым ыштэн. Китай войска атакым чактарэн да йапонэц-шамыч адак Туличэн дэк чакнэныт.

Английсэ власть-шамыч Шанхай олаштэ крэдалаш тўҥалмэкак 9 тўжэм англичаным корандаш мэрым ыштэныт. Шанхайыштэ англий крэйсэр дэн кок эскадр миноносэц уло. Шанхайыштэ улшо англий гарнизон подкрэплэньым налын. Ик тўжэм йэнган англий войска Гонконгыштэ йамдэ шога.

Йапонийын 20 войэннэ корабльжэ 11 август эрдэнэ Усуныш (Шанхай дэч мундырнӧ огыл). Ианцзи эҥэр аҥыш толын. Йапонийын куд войэннэ суднажэ Шанхай портыш пурэн. Шанхайыштэ да ола йыр чылажэ Йапонийын 32 войэннэ суднажэ уло. (ТАСС).

Совэт павильонышто калык эн шуко лийэда

Таллинысэ (Эстоний) выставкэ-йарминкаштэ совэт павильоныш калык пэш шуко толэш. Моло павильонлаштэ калык шагал манын кбранэн ойлымо годым, совэт павильоныш ончаш тўжэм дэнэ калык пурэн. Шукышт эрдэнэ толын кас мартэ лийыт. Кэчэ мучко совэт павильонысо узгарым ончэн коштыт. Пашазэ-шамыч йэшгэ толыт да совэт станок дэн йал озанлык машина конструкцым пэш чот шымлэн тунэмыт. Утларакшым сэвэрный комбайным ончыт.

Эстон пэчать совэт павильонысо пойанлык дэн сай экспонат погымым палэмда. (ТАСС).

РККА радам гыч долгосрочный отпускыш срочно службысо рӓдовой-шамычым да младшэ командиэ дэн начальствуйуший составым уволитлымэ нэргэн

ССР Ушэм Обороно Калык Комиссарын

ПРИКАЗШЭ

1937 ий 10 август. № 145. Моско ола.

1. Пашазэ-Крэсаньык Йошкар-армий радам гыч, НКВД пограничнэ дэн внутрэннэ охранэ гыч долгосрочный отпускыш, кӱрылтдэ служаш ончыктымо срокым служитлышылан шотлэн, срочный службысо рӓдовой-шамычым да младшэ командиэ дэн начальствуйуший составым уволитлаш:

а) 2 ий срок службан частьла гыч—1935 ийыштэ призыватлымэ шамычым;

б) 3 ий срок службан частьла гыч—1934 ийыштэ призыватлымэ-шамычым;

в) 4 ий срок службан частьла гыч—1933 ийыштэ призыватлымэ-шамычым;

г) 1936 ийыштэ призыватлымэ высший образованьан йэҥ-шамычым, а тэҥгыз флот гыч--1935 ийыштэ призыватлымэ-шамыч, нуно запас командиэ дэн начальствуйуший составэва ньылан испытаньым кучэнышт гын.

2. Уволитлаш:

а) РККА сухопутно, йуж дэн тэҥгыз вийла гыч тэниӣ 1 октьабрь гыч 1 дэкабрь мартэ;

б) НКВД пограничнэ охранэ гыч—1937 ий 1 дэкабрь гыч, а НКВД внутрэннэ охранэ гыч—1937 ий 30 дэкабрьлан.

3. Приказым чыла ротлаштэ, эскадронлаштэ, батарэйлаштэ, командылаштэ, отрӓдлаштэ, дивизионлаштэ, судалаштэ да экипажлаштэ увэртараш.

СССР Обороно Калык Комиссар Совэт Ушэм Маршал—К. Ворошилов.

РККА-ш чэртан призыв нэргэн

ССР Ушэм Обороно Калык Комиссарын

ПРИКАЗШЭ

1937 ий 10 август. № 146. Моско ола.

1. Тэниӣ 1 сэнтьабрь гыч 1 октьабрь мартэ Пашазэ-Крэсаньык Йошкар Армийыш дэйствитэльнэ войэннэ службыш 1936 ийыштэ призыватлыдымэ 1915 ийыштэ шочшо граждан-шамычым да 1916 ийыштэ шочшо граждан-шамыч пӱтынь контингэнтым, тугак призыв отсрочко эртыман кугурак ийготан граждан-шамычым призыватлаш.

2. Ты мартэ острочко дэнэ пользоватлышэ 1907 ийыштэ шочшо граждан-шамычым призыв дэч утараш да 1-ой очэрэдь запасыш кусараш.

СССР Обороно Калык Комиссар Совэт Ушэм Маршал—К. Ворошилов.

Лэрмонтовын куваважын пӧртыштӧ

Курск область, Волынск район, Кропотово сэлаштэ (Тошто шот дэнэ Тульский губэрний, Ефрэмовский уйэзд) М. Ю. Лэрмонтовын йоча годым Арсэньэва куваваж дэнэ илымэ пӧрт кызыт мартэ шинчэн.

Кызыт тидэ пӧртым Лэрмонтовын йоча годсо илымэ годсо гайымак ыштат.

Тушто Лэрмонтов музэй лийэш.

Колхозышто Горькийлан памӓтникым ыштат

Курс область, Бэловский район, А. М. Горький лӱм йал озанлык артэльысэ колхозник-влак кугу пролэтар писатэль А. М. Горькийлан шкэныштын колхозэш памӓтникым ышташ пунчалыныт.

Горькийлан памӓтник ыштымэ фондыш колхозник-влак кок-кум паша кэчыштым пуат.

Иктэ кумло вашатарэш

Кум совэт пограничник-шамыч—Трунов, Джуканов да Стэшэнко Афганистан границыштэ Н. ӱкшата вэрын мучашыштыжэ кийэныт. Кэчэ сай волгалтарымэ дэнэ бойэц-шамыч границэ вэс могыр сопкыла кокла гыч вооружитлалтшэ отрӓд толмым ужныт. Лишэммэк, тидэ отрӓд пограничник-шамыч ӱмбак лӱйкалаш тӱҥалын. 6 йэҥ обходыш ойырлэн йошкарармэйэц-шамычым шэҥгэчла авырэн налаш шонэныт.

— Джуканов,—нарьадын старшыжэ Трунов приказым пуэн,—гранат дэнэ тидэ группым пурла флангэ гыч шалатэ!

Бандит-шамычын совэт мландыш пурымышт мӧҥгак пудэштмэ йӱк шоктыш. Бандит-шамыч сусыргышо шамычым руалтэн мӧҥгэш куржыч. Лӱйкалымаш талышныш. Стэшэнком тушман пульа йӧрыктыш. Джукановын йолжым сусыртыш.

— Полыш дэк кудал, мый нуным кучэм,—Трунов Джукановлан кычкыральэ. Сусыргышо Джуканов кудальэ. Чот варгыжын атакыш кэрылтшэ 30 басмач вашатарэш Трунов шкэтак кодо.

Совэт бойэц-шамыч сай лӱйэн моштат. Ик нарушитэль йӧрлӧ... Ковымышо... Кумышо... Чыла могыр гычат тушманын шӱргышкыжӧ пульа шӱшка, нунылан ик пограничникла огыл, а тӱжэм пограничник шамычын лӱйкалымыштла тучэш. Трунов шып лий. Ала пуштыч. Чыла кап ора дэнэ кынэлын бандит-шамыч сопкыш куржын толаш тӱҥальыч.

Полыш толын шумэк, бандат кашак 8 йэҥым йомдарэн, чакнаш тӱҥальэ.

Совэт границэ аралымаштэ гэроизмым ончыктымылан пограничник Иван Труновым правитэльствэ Красная звэзда ордэн дэнэ наградитлэн. Ордэным Труновлан 7 августышто ЦИКын засэданьэш пумо. Пограничник Джуканов Оборон Калык Комиссар Ворошилов йолташ дэч лӱман шӧртньӧ шагатым да благодарностьым налын.

Ик футбольно матч нэргэн

Морко сэласэ футбольно площадкэ 6 августышто 6 шагатлан калык дэнэ тэмэ. Тачэ тыштэ Морко дэн Параньгэ район-шамычын сборно футбольно командышт ваш лийнаш улыт.

Куд шагатат пэлылан матч тӱҥальэ. Ик мыньар жап гыч Морко командэ ик голым пуртыш. Параньгэ футболист-шамыч шкэныштын сэҥалтшашыштым шижын, „активностьыштым" вийаҥдышт. Нуно чылт кэлэсырланэн модмашкэ кусныт. Тыгэ нунат Морко командын капкашкыжэ таймын пытартыш кок минутыштыжо ик голым пуртэн, шотым тӧрлатышт.

Пэрэрыв. Командэ-шамыч чумыргэн пэрвой таймын итогшо нэргэн „каҥашат", а чынжэ гын, вурсэдалыт.

— Тидэ ;сорэвнованьэ огыл, а сорэвнованьым игылтмаш. Тыгакак модаш тӱҥалыда гын, мэ модмым чарнэна,—манит Морко футболист-шамыч.

— Морко-шамычым почкаш кӱлэш!—Параньгэ командын капитанжэ Архипов кычкыральэ.

— Тэ, нунын толын шумымышт годым вигак йолдам шындыза!—Ахматханов (Параньгэ районысо физкультур инструктор) „туныкта".

Параньгэ командын грубостьшо 2-шо таймыштэ чынак эшэ вийангэ. Архипов дэн Ахматхановын пумо ойышт—Параньгэ командылан закон шотыш возын. Морко командат тыгак тӱҥальэ.

Судьа нэргэн. Судьа Сэмьонов (Параньгэ район) Параньгэ командыштэ йӧрдымӧ койшым атыландараш вэлэ полшыш. Правилэ пудыртымылан нымогай мэрымат ыш ыштэ.

Эрлашыжым Морко дэн Ронгӧ командэ-шамыч модыч. Ронгӧ командэ 1:0 шот дэнэ сэҥыш.

Параньгэ командын сэҥышаш „йӧнжӧ" совэт физкультур дэн спорт вийаҥдышашым атыландараш полшышо огыл, пужышо вэлэ. Ахматханов дэн Архиповлан тыжэч пэнгыдэ урокым ыштман.

Ронгӧ Командэ Параньгэ гайэ огыл. Ронгӧ футболист-шамыч шыман модыт, нуно тэхникым сайын шинчат. Морко футболист-шамыч нунын дэч йатыр тунэммаш улыт. Капитан Пэтухов шкэ командыжым сорэвнованьылан сайын йамдылэн. Судьа Иванов шкэ обьазанностьым пэш сайын шуктыш.

Алэксандров, Скворцов.

Пэдрабфак у тунэммэ ийлан йамдэ огыл

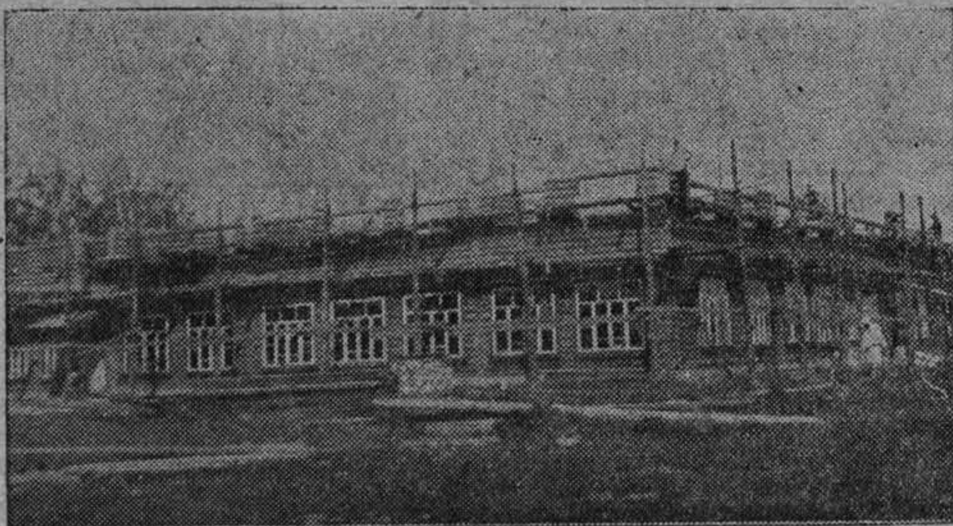
Шушаш тунэммэ ийыштэ пэдрабфакыш тунэмаш 150 йэҥым налман, йодмаш 230 утла пурэн. Испытаньэ кучаш толшо-шамычым пэдрабфак дирэкцэ йамдылалтын ваш лийаш кӱлэш ильэ. Тугэ гынат, дирэкцэ нимогай йамдылалтмаш пашамат колтэн огыл.

5 августышто испытаньэ тӱҥальэ. Испытаньэ лийшаш расписаньым 4 августышто кастэнэ гына сакымэ. Тидэ расписаньыштэ могай курс, могай кабинэтыштэ испытаньым кучаш тӱҥалэш ончыктымо огыл.

Чыла ситыдымашым жапым шуйыдэ пытарыман. Угыч тунэмаш пурышо шамычым йамдылалтын, сайын вашлийман.

С. С.

Отв. рэдактор — В. В. ЛАЗАРЭВ.

Сӱрэтыштэ: Оршанкэ кыдалаш школын кок пачашыжым строитлат.
Фото Чуршуковын.

Упол. Марлита А-227. Тираж 2645 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М.К.